

Focus op veiligheid Curaçao

Marjan Hanrath,
hoofd beleid en staf
RST en redacteur
van dit blad

Op 10-10-10 werd Curaçao een zelfstandig land binnen het Koninkrijk. Daarmee hield het Korps Politie Nederlandse Antillen op te bestaan en is het Korps Politie Curaçao (KPC) opgericht. Mauricio Sambo werd in januari 2015 korpschef van het KPC nadat hij reeds een jaar deel uitmaakte van het Veranderteam KPC, dat werkte aan de implementatie van een ambitieus geformuleerd inrichtingsplan: naast een personeelsuitbreiding met meer dan 20% was de opdracht onder meer 43 nieuwe werkprocessen op te starten, 98 nieuwe functies en functiegroepen in te brengen, het concept van informatie gestuurde preventie, handhaving en opsporing te introduceren en het volledige personeelsbestand (bij) te scholen.

“**N**a mijn dienstplicht adviseerde mijn commandant mij te solliciteren bij de politie. Hij zag leidinggevende kwaliteiten in mij. Ik volgde zijn advies en in 1986 kwam ik dan ook naar Nederland voor de vierjarige opleiding aan de Politieacademie. Ik liep stages bij de gemeentepolitie Deventer en later bij de politie Amsterdam in het wijkteam de Pijp. De bedoeling was dat ik daarna retour Curaçao zou gaan, maar ik besloot verder te studeren en volgde de studie Organisatie en Beleid bij de Universiteit van Amsterdam. Ik werkte daarnaast als trainer en consultant bij een bureau waar we opleidingsmateriaal ontwikkelden voor de politie in Nederland en op Curaçao. Een boeiende ervaring, waarbij ik leerde hoe de combinatie van wetenschap en praktijk vorm kon krijgen.”

“Na een aantal jaren in de private sector gewerkt te hebben werd ik achtereenvolgens chef van het bureau onderzoek en ontwikkeling bij het opleidingsinstituut van de politie op Curaçao, hoofd van de Servisio di Kontrol i Seguridat – een soort Stadstoezicht –, lid van het Veranderteam KPC en toen korpschef.”

Waarom de politie en wat trof u aan in 2014?

“Het werk van de politie is complex en interessant gezien de taakstelling in de gemeenschap. Het is een belangrijke institutie, mijn interesse is in de loop van jaren gegroeid

van binnenuit. Ik ben erin gerold en verliefd geraakt op de politie (*lacht*). Toen ik in het korps kwam, moest er veel gebeuren, voorheen was weinig politiek-bestuurlijk draagvlak aanwezig om de implementatie van het inrichtingsplan van het KPC vorm te geven. We hadden een moeilijke taak gezien het complexe proces, de ambitieuze doelstellingen, de korte termijn en afhankelijkheid van onder meer de drie vakbonden.”

“Op dit moment zijn we in de fase dat de organisatiestructuur vaststaat. We werken aan de formalisatie in wetgeving – denk hierbij aan bijvoorbeeld de besluiten op rechtspositie van medewerkers – en de openstelling en invulling van vacatures. Als we deze ‘volksverhuizing’ hebben gehad, krijgen we waarschijnlijk een tweede gezien de opgevallen functies, maar ik verwacht dat we dan ook een nieuwe positieve *vibe* krijgen in het korps. We hebben dan nog ruim honderd vacatures uitstaan in de markt bij bijvoorbeeld Intake & Service en voor rechercheassistenten. De mogelijkheden op de arbeidsmarkt op Curaçao zijn echter beperkt.”

De impact van de reorganisatie op de medewerkers van het KPC is groot, daarin lijkt de situatie op die van de Nederlandse politie. Ziet u grote verschillen in cultuur en werken tussen de politie in Curaçao en Nederland?

“In een aantal cultuurelementen zijn politiemensen in Nederland en Curaçao gelijk. Het gevoel van de wij-zij cultuur, de ‘blue wall’, het zijn van de vooruitgeschoven troepen voor de bescherming van de samenleving. Saamhorigheid en collegialiteit kenmerken de politie in beide landen. Ik zie in Nederland door de grotere schaal wel meer uitwisseling van werkmethode en meer efficiency, in Curaçao zie je echter dat collega’s met de beperkte middelen veel creatiever zijn en opener kunnen omgaan met andere culturen. Curaçao is natuurlijk ook opgebouwd uit verschillende culturen en achtergronden. Als ik naar mezelf kijk: mijn vader komt uit Cuba en mijn moeder uit de Dominicaanse Republiek.”

“Door de vele migratie in het Caribisch gebied hebben we historisch dus al veel te maken met diversiteit. Dit maakt het politiewerk soms wat moeilijker, maar de basisvaardigheden om hiermee om te gaan zijn wel aanwezig. Op momenten moeten we als politieleiding bijsturen op de

perceptie van politieambtenaren. Toen bijvoorbeeld in oktober collega’s werden beschoten door Venezolanen, ontstond een negatieve teneur over de groep illegalen uit dat land. Daar hebben we over gesproken: dat illegale Venezolanen problemen veroorzaken, maakt niet dat we ze allemaal over één kam mogen scheren. Maar zal dat verder ook niet snel gebeuren, er bestaan op Curaçao veel familieverbanden met Venezolanen.”

“Overigens is het onderzoek naar deze schietpartij uitstekend verlopen, de verdachten zijn opgepakt, onder meer door ondersteuning van het Recherchesamenwerkingsteam (RST). Zij boden technologische kennis en dachten actief mee, als het nodig is zijn we één politie.”

Wordt hier in het Caribisch gebied veel samen- gewerkt tussen politiediensten?

“Mijn focus is de veiligheid in de Curaçaose samenleving. In elke vorm van samenwerking is dit een belangrijk uitgangspunt, al zijn wij als KPC ook in veel samenwerkingsverbanden betrokken die werken aan vormen van criminaliteit die niet direct met Curaçao verband houden. Wat ik daarbij belangrijk vind is dat het Curaçaose belang wordt gediend, dat ik werk met een betrouwbare partner die open en eerlijk is, dat we daadwerkelijk samenwerken op basis van gelijkwaardigheid en dat duidelijk is met wie ik van doen heb.”

“Deze laatste punten zijn met name belangrijk in relatie tot samenwerking met de Nederlandse politie en het RST, van waaruit wij met regelmaat met specialistische en technologische kennis ondersteund worden. De huidige chef van het RST weet hier goed mee om te gaan, ik ga ervan uit dat dit met een wisseling van teamchefs het geval blijft. De samenwerking met het RST in het kader van twinning

“ Op Curaçao zie je dat de collega’s met de beperkte middelen creatiever zijn ”

[koppels vormen van Curaçaose en Nederlandse RST-collega's – MH] mag van mij nog wel worden uitgebreid naar andere vormen van twinning dan die we tot nu organiseren."

Aandachtspunten

Ook de samenwerking met de korpsen in het Koninkrijk in het Caribisch gebied is goed, zegt Sambo. Curaçao ondersteunde onlangs nog collega's op Bonaire en Sint Maarten in een onderzoek op deze eilanden. Ook wordt er binnen het College van Korpschefs naar meer samenwerking gezocht tussen politie Curaçao, Caribisch Nederland, Aruba en Sint Maarten.

“ In de politieke cultuur is het gebruikelijk dat men zich bemoeit met de uitvoering ”

“We willen als korpschefs meer uitwisseling van kennis en specialismen, en deze verdelen over de eilanden. In het eerste kwartaal van 2016 spreken we ook over de relatie van het College tot het RST, dit uiteraard ook naar aanleiding van de bevindingen en adviezen van de commissie Evaluatie Rijkswetten Politie. Een ander aandachtspunt is ons lidmaatschap van de Association of Caribbean Commissioners of Police (ACCP). Gezien onze ligging en goede contacten met Europa en de USA zijn wij voor de collega's in het Caribisch gebied een interessante partner en wij willen hierin ook meer doen. Met al deze activiteiten maken we het College van Korpschefs een belangrijk instituut om de rechtshandhaving op de eilanden vorm te geven. Daartoe moet het College wel steviger worden ingebed en ondersteund, nu werken we met name op basis van de goede persoonlijke verhoudingen en *goodwill*.”

In dit nummer van het Tijdschrift is het centrale thema de aanpak van drugscriminaliteit. Is dit een belangrijk aandachtsgedebied op Curaçao?

“Zeker. Curaçao wordt veel als doorvoerhaven gebruikt en ook internationaal wordt van ons verwacht dat we optreden. Drugsverkoop en drugssmokkel zijn belangrijke inkomstbronnen voor de gangs op Curaçao, lokaal hebben we dan ook regelmatig acties in de aanpak van de gangs, kleine dealers in de wijken en dealers in meer georganiseerd verband. Vanwege onze beperkte middelen werken we hierin veel samen met onder meer de KMar, de Douane, de

Kustwacht, de DEA en het RST. We leggen met onze partners netwerken bloot en pakken deze aan. Ook hebben we meer gerichte acties, zoals eergisteren hebben weer op luchthaven Hato.. Je merkt dat dit effect heeft op de vluchten, we zien dan meer *no-shows*.”

“De bendevoorming is een groot maatschappelijk probleem dat zich de laatste weken weer meer openbaart. Iedereen herinnert zich nog de schietpartij op het vliegveld Hato in 2014, die was gang-gerelateerd, en dit soort geweld zien we nu weer. Het beïnvloedt rechtstreeks het veiligheidsgevoel, men ziet dat zelfs kinderen het slachtoffer ervan worden. Het is zaak de gangs rechtstreeks te raken, maar ook indirect via beïnvloeding van de bestaansbronnen. In de kern heeft de gangvorming te maken met onvolkomenheden in vorming, opvoeding, het hebben van kansen en alternatieven en economische mogelijkheden. Als politie doen we preventief en repressief ons best, maar als de bron niet dichtgaat, blijven de problemen, en blijft dit van de politie dus ook veel capaciteit vragen. Allerlei partijen her- en erkennen de problemen, maar dat wordt onvoldoende vertaald in acties. Het is nu eenmaal geen sexy thema of of iets waar je snel mee kan scoren. Van de aanpak laten zich pas op langere termijn de vruchten zien.”

Nog zo'n complex thema: ondermijning...

“Ja, net als in Nederland heeft dit de laatste jaren veel aandacht van justitie op Curaçao. Het is in zoverre extra complex, dat iedereen elkaar kent binnen deze kleinschalige samenleving en in de politieke cultuur is het gebruikelijk dat men zich bemoeit met de uitvoering. Criminele organisaties maken gebruik van allerlei middelen om hun doel te bereiken, dus ook via inmenging in allerlei democratische instituties. De wijze van aanpak is dus sterk afhankelijk van de context en we moeten een modus vinden waarin we ondermijning effectief kunnen aanpakken, met een zekere afstand tot de politieke omgeving, maar tegelijkertijd goed ingebed in onze democratische rechtsstaat. Dat is een uitdaging, en zeker niet alleen een zaak van politie en strafrecht.”

En hoe ziet u de toekomst van het KPC en haar partners?

“Mijn eerste jaar als korpschef binnen het KPC stond in het teken van verkennen en zaken op de rails krijgen. We hadden kleine successen en zijn met z'n allen heel ambitieus over het vervolg. In het afgelopen jaar heb ik met verschillende partners goed en veel samengewerkt: de KMar, de Douane, de Kustwacht, het RST, maar natuurlijk ook het OM en het Parket PG. In het bijzonder wil ik in deze rij als vertrekkende de RST-chef noemen, Teun Visscher. Hij heeft veel geïnvesteerd in de goede samenwerking met het KPC en rekening gehouden met de lokale belangen. Dit gevoel deel ik overigens met de overige korpschefs in het College. Wij zijn erkentelijk voor de wijze waarop de samenwerking invulling kreeg, en verwachten dat dit in de toekomst een vervolg krijgt.” <<